

KONTEKSTY

ANTROPOLOGIA KULTURY • ETNOGRAFIA • SZTUKA

2001 rok LV nr 1-4 (252-255). Indeks 369403. ISSN 1230-6142. Cena 48 zł INSTYTUT SZTUKI POLSKIEJ AKADEMII NAUK

Spis treści

ZBIGNIEW BENEDYKTOWICZ	Antropologia kultury między nauką a sztuką	4
	„Tajemnicę czynić bliską”. Z Włodzimierzem Staniewskim rozmawia Zbigniew Benedyktowicz	6
WŁODZIMIERZ STANIEWSKI	Po drugiej w nocy. Notatki	12
WŁODZIMIERZ STANIEWSKI	Zapiski do zajęć ze studentami w Katedrze Kultury Polskiej UW	34
MARIUSZ GOŁAJ	„Metamorfozy” – zapiski aktora	39
TOMASZ RODOWICZ	Onou Orchesis – Taniec Osła. O pracy nad „Metamorfozami”	45
KRYSTYNA BARTOL	Paideia poetów	50
JERZY DANIELEWICZ	Biesiadne inicjacje – rozważania o greckim sympozjonie	56
WŁODZIMIERZ LENGAUER	Dionizos kourotraphos. Kult Dionizosa i inicjacje młodzieży męskiej w Grecji starożytnej	63
LECH TRZCIONKOWSKI	Misteria Demeter na terenie Attyki. Obrzędy Lykomidów we Phlyi pomiędzy inicjacją a misterium	84
GIOVANNI CERRI	Archaiczne poematy greckie o naturze a rytuały misteryjne (Ksenofanes, Parmenides, Empedokles) (przeł. Jerzy Danielewicz)	94
WARREN D. ANDERSON	Etyczne i duchowe aspekty muzyki starożytnej Grecji (przeł. Maciej Bańkowski)	104
LESZEK KOLANKIEWICZ	Widowiska polskie a religia Dionizosa	107
KRZYSZTOF RUTKOWSKI	Poezja i obrzęd. Słowo i tradycja według Mickiewicza	120
ZBIGNIEW TARANIENKO	„Złoty Osiół” „Gardzienic” – odsłanianie twarzy Grecji	128
DARIUSZ KOSIŃSKI	Z, pomiędzy i ku. „Misteria, Inicjacje” Kraków 2000	132
KRYSTYNA BARTOL, JERZY DANIELEWICZ,	Festiwal „Misteria, Inicjacje”. Dyskusja panelowa	142
JACEK DOBROWOLSKI, IRENEUSZ GUSZPIT,		
WIESŁAW JUSZCZAK, TOMASZ KUBIKOWSKI,		
WŁODZIMIERZ LENGAUER, CZESŁAW ROBOTYCKI,		
RICHARD SCHECHNER, WŁODZIMIERZ STANIEWSKI,		
ZBIGNIEW TARANIENKO, LECH TRZCIONKOWSKI		
MICHAEL LAMBERT	Etyka w klasycznych Atenach i tradycyjna etyka afrykańska: hermeneutyka wstydu i winy (przeł. Ewa Klekot)	160
JADWIGA M. RODOWICZ	Pieśń jako zawiązek działania aktorskiego	168
PIOTR MACHUL	„Zawierzenie i powrót do początku”. Z Maciejem Rychłym o pracy nad muzyką do spektakli „Carmina Burana” i „Metamorfozy” rozmawia Piotr Machul	180
JAN STĘSZEWSKI	Muzyka greckiego antyku, „Gardzienice” i Maciej Rychły	190
JAKOB ULLMAN	List do Tomasza Rodowicza (przeł. Dariusz Czaja)	192
ZOFIA KALKUS	Człowiek splątany	193

KRYSTYNA BARTOL, ANNA WYKA, ZBIGNIEW BENEDYKTOWICZ, JERZY DANIELEWICZ, JACEK DOBROWOLSKI, IRENEUSZ GUSZPIT, DARIUSZ KOSIŃSKI, TOMASZ KUBIKOWSKI, WŁODZIMIERZ LENGAUER, CZESŁAW ROBOTYCKI, TOMASZ RODOWICZ, MACIEJ RYCHŁY, WŁODZIMIERZ STANIEWSKI, ZBIGNIEW TARANIENKO, LECH TRZCIONKOWSKI, MAGDALENA BARTNIK, AGATA ZYGLEWSKA, PAWEŁ PASSINI AGATA ZYGLEWSKA	„Taniec z tradycją jak z wazą François”. Dyskusja panelowa o „Gardzienicach” i „Metamorfozach” 	194
	Komentarz do niektórych wypowiedzi po „Misteriach, Inicjacjach”	240
WŁODZIMIERZ LENGAUER	Postscriptum o ofierze krwawej u Greków (w odpowiedzi Jackowi Dobrowolskiemu)	242
HOWARD BRENTON	Dajcie Osiołkowi Róże (przeł. Anna Wyka)	244
ZBIGNIEW TARANIENKO	Dwadzieścia lat „Gardzienic”	258
ALISON HODGE	Włodzimierz Staniewski: „Gardzienice” i aktor naturalizowany (przeł. Anna Wyka)	269
LUCJAN ŚWIETLIICKI	Gawędy gardzienickie	280
CAROL MARTIN	Inny rodzaj metamorfozy (przeł. Maciej Bańkowski, przekł. przejrzał Jacek Dobrowolski)	288
JACEK DOBROWOLSKI	Metamorfozy i nieporozumienia	292
ARKADIUSZ CHOLEWA	Historie gardzienickie	295
WŁODZIMIERZ STANIEWSKI	„Carmina Burana” – Scenariusz	322
JACEK DZIEKAN	Ezoteryczna prywatność. O sposobach budowania postaci w „Carmina Burana” OPT „Gardzienice”	325
WŁODZIMIERZ STANIEWSKI	Noty reżyserskie. „Żywota protopopa Awwakuma”, „Carmina Burana”, „Metamorfozy”	328
MONIKA KUBAT	Wokół „Żywota protopopa Awwakuma”. Z Jerzym Nowosielskim rozmawia Monika Kubat.	331
MONIKA KUBAT	Przestrzeń sakralna a przestrzeń teatralna	346
MIRA ŻELECHOWER-ALEKSJUN	Kosmos – Gardzienice	352
AGATA ZYGLEWSKA	Akademia Praktyk Teatralnych	354
♦ ♦ ♦	Informacja o wykładach. Akademia Praktyk Teatralnych 1997/2001	356
MARIA FOGLER	Ośrodek Praktyk Teatralnych „Gardzienice” jako przykład działalności hermeneutycznej w teatrze	362
PIOTR MACHUL	Mały słownik terminów Ośrodka Praktyk Teatralnych „Gardzienice”. Wybrane hasła	366
PAWEŁ PASSINI	Fragment raportów	380
TOMEK KUBICKI	Abecadło gardzienickie	382
TOMEK KUBICKI, JOANNA WICHOWSKA	Raporty – Wiersze	384
VILIAM DOČOLOMANSKÝ	Bóg mieszka w Polsce	386
VILIAM DOČOLOMANSKÝ	Wypowiedź o „Gardzienicach”	392
PRZEMYSŁAW SIERACZYŃSKI	Oswajanie aktora	397
MARIUSZ GOŁAJ	Zapiski z gardzienickiej chaty	401
TOMASZ RODOWICZ	O dwuznaczności związku sztuki z sacrum. W notatkach robotnika sztuki	407
WOJCIECH MICHERA	Tradycja i współczesność. Aktor	413
ALBERT HUNT	„Gardzienice” – celebrowanie zdziwienia (przeł. Sławomir Sikora)	418
PETER HULTON	„Gardzienice”. Rozmowa z Włodzimierzem Staniewskim (przeł. Sławomir Sikora)	422

PAWEŁ GOŹLIŃSKI, GRZEGORZ ZIÓŁKOWSKI, JANUSZ R. KOWALCZYK, KRZYSZTOF MIKŁASZEWSKI	Fragmenty not i recenzji o książce Z. Taranienki „Gardzienice”	435
ZBIGNIEW OSIŃSKI		
ZBIGNIEW TARANIENKO	Jak pisałem „Gardzienice”...	439
♦♦♦	Wybrana bibliografia tekstów o działalności „Gardzienic”	448
♦♦♦	[Informacje o wyjazdach zagranicznych – „Metamorfozy”]	449
BŁAŻEJ MATUSIAK OP	Wino z potłuczonej wazy	450
DARIUSZ CZAJA	Muzyka greckich cieni	452
WŁODZIMIERZ STANIEWSKI	„Metamorfozy albo Złoty Osioł”. Synopsis	455
LIDIA KUCHTÓWNA	Karola Frycza misja dyplomatyczna na Dalekim Wschodzie	458
JERZY S. WASILEWSKI	Opisywanie Chin. Etnolog w podróży	472
ALEKSANDER JACKOWSKI	Moja mapa kraju i okolic	482
KRYSTYNA DUNIEC	Pokolenie, którego nie ma. Młody teatr lat dziewięćdziesiątych	493
MARIA PRUSSAK	„Wesele”. Między Fredrą i Słowackim.	498
ADAM NAWIERSKI	Węgałty – między teatrem a rytuałem? Uwagi na marginesie spektaklu „Ludus Paschalis”.	504
ALEKSANDER JACKOWSKI	„Słońce od strachu nagłego zemdleje”. Apokalipsa według Chelmskiego	506
ALEKSANDRA MELBECHOWSKA-LUTY	Sąd Ostateczny artystów polskich	512
ALEKSANDRA MELBECHOWSKA-LUTY	Apologia zdegradowanej kontemplacji. O dwóch Melancholiach Cypriana Norwida	526
ANDRZEJ PIEŃKOS	Wulkaniczne spektakle natury w sztuce nowoczesnej	536
JACEK JAN PAWLIK SVD	Lalka w obrzędach pogrzebowych	544
	Autorzy numeru	554
	Anna Micińska – pożegnanie	560
	Stanisław Cichowicz – pożegnanie	561
	Summary of Articles	562
	Publikowane dotychczas w „Kontekstach” („Polskiej Sztuce Ludowej”) teksty dotyczące teatru i antropologii teatru	569

Program Sympozjum *Misteria, inicjacje* 1999

14 października INICJACJE I MISTERIA W LITERATURZE

Prof. Jerzy Danielewicz (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań) *Biesiadne inicjacje – rozważania o greckim sympozjonie*

Prof. Giovanni Cerri (Istituto Universitario Orientale, Neapol) *Poemi greci arcaici sulla natura e rituali misterici*

Prof. Krystyna Bartol (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań) *Paideia poetów (na materiale epiki i liryki starogreckiej)*

Dr Rolf Geiger (Eberhard-Karls-Universität, Tybinga) *The Mysteries of Platonic Dialogues*

15 października WYCHOWAWCZE ASPEKTY DRAMATU, MUZYKI I TAŃCA

Prof. Warren D. Anderson (State University of Massachusetts, Amherst) *Ethical and Spiritual Dimensions of Ancient Greek Music*

Dr Anna Lazou (Greek Dances – Dora Stratou Theatre, Ateny) *The Functions of Ancient Greek Dance in a Philosophical Perspective*

Prof. Annie Bélis (L'Ecole Pratique des Hautes Études, Paryż) *Professional Training of Composers, Notators and Performers in Ancient Music*

15 października RELIGIA MISTERIÓW

Ksiądz Carlos Manuel de Céspedes García Menocal (Kuba) *Desafío del sincretismo y de los cultos afrocubanos al pensamiento y a la vida católica en Cuba*

Prof. Włodzimierz Lengauer (Uniwersytet Warszawski) *Dionizos „kourotrophos”? Inicjacje młodzieży męskiej w Grecji starożytnej a kult Dionizosa*

Dr Lech Trzcionkowski (Katolicki Uniwersytet Lubelski) *Misteria i kultury mistyczne Demeter*

16 października OBRZĘDY

Prof. Michael Lambert (University of Natal, Pietermaritzburg) *Classical Greek and African Ethics: The Hermeneutics of Shame and Guilt*

Kunju Vasudevan Namboodiripad (Ke-

rala, Indie) *Initiation into and Learning of Sama Chanting of Namboodiris in Kerala*

Dr Leszek Kolankiewicz (Uniwersytet Warszawski) *Widowiska polskie a religia Dionizosa*

Dr Zbigniew Taranienko *Złoty osioł Gardzienic – odsłanianie twarzy Grecji*

Dr hab. Krzysztof Rutkowski *Co to jest słowo? O przekazywaniu tradycji z rąk do rąk według Mickiewicza*

Dziękujemy organizatorom i przyszłym wydawcom materiałów z sesji z Biura Kraków 2000 za zgodę na publikację tekstów prof. prof. Krystyny Bartol, Jerzego Danielewicza, Włodzimierza Lengauera, Lecha Trzcionkowskiego, Giovanni Cerri'ego, Warrena D. Andersona, Leszka Kolankiewicza, Krzysztofa Rutkowskiego, Michaela Lamberta i Zbigniewa Taranienki, zwłaszcza zaś dziękujemy Panu doktorowi Dariuszowi Kosińskiemu, który współpracował z nami przy powstawaniu tego numeru.

Program sesji i festiwalu *Misteria, Inicjacje* 2000 zamieściliśmy na stronie 359.